

Nieuwe mensen worden

Paastijd (17 april tot 5 juni 2022)

Je kan deze impuls gebruiken voor een uitwisseling in groep, tijdens een catechesemoment op zondag of op een ander moment in de week, ofwel kan je de inhoud ervan persoonlijk verwerken.

Bekering van de Ethiopiër. Fresco door Herbert Boeckl (abdij Seckau, Steiermark, Oostenrijk).

Foto: Wikimedia Commons

Geloofsgesprek over de weg van de Ethiopische eunuch

De paastijd is een tijd van geloofsgroei en Kerkwording; we krijgen vijftig dagen om dieper te ontdekken wat de paasboodschap ('Jezus leeft!') betekent, voor ons persoonlijk en voor de Kerk, die het Levende lichaam van Christus wordt genoemd. De Handelingen van de apostelen vertellen

hoe mensen dankzij de verkondiging in woord en daad tot het geloof komen in de Levende Heer. Ze schetsen ook hoe de Kerk door haar levensstijl de werkzame aanwezigheid van zijn Geest in de wereld zichtbaar maakt. Het verhaal over de doop van een Ethiopische eunuch is een modelverhaal, waarin de dynamiek van de geloofsgroei heel mooi aan het licht komt.

Lied

Vernieuw Gij mij, o eeuwig licht

(Z) 610, t.: J.F. Ruopp, vert. A. den Besten - m.: Uit 'Nürnbergisches Gesangbuch', 1676)

1. Ver - nieuw Gij mij, o eeu - wig Licht!
2. Schep, God, een nieu - we geest in mij,
3. Wees Gij de zon van mijn be - staan,

1. God, laat mij voor uw aan - ge - zicht,
2. een geest van licht, zo klaar als Gij;
3. dan kan ik vei - lig ver - der gaan,

1. ge - heel van U ver - vuld en rein,
2. dan doe ik vro - lijk wat Gij vraagt
3. tot ik U zie, o eeu - wig Licht,

1. naar lijf en ziel her - bo - ren zijn.
2. en ga de weg die U be - haagt.
3. van aan - ge - zicht tot aan - ge - zicht.

Uit de Handelingen van de Apostelen (8, 26-40)

26 Een engel van de Heer sprak tot Filippus: 'Ga op reis in zuidelijke richting, naar de weg die van Jeruzalem naar Gaza loopt.' (Dat is de woestijnweg.) 27 En hij ging op reis. Nu was er net een Ethiopiër op de terugreis van een pelgrimstocht naar Jeruzalem; het was een eunuch, een hoge ambtenaar van de kandake, de koningin van Ethiopië, belast met het beheer van haar schatkamer. 28 Hij zat in zijn reiswagen de profeet Jesaja te lezen.

29 De Geest zei tegen Filippus: 'Ga naast die wagen lopen.' 30 Filippus liep er snel naar toe, hoorde hem de profeet Jesaja lezen en zei tegen hem: 'Begrijpt u eigenlijk wel wat u leest?' 31 Daarop zei hij: 'Hoe zou ik dat kunnen als niemand mij wegwijs maakt?' En hij nodigde Filippus uit om in te stappen en bij hem te komen zitten. 32 Dit was het schriftgedeelte dat hij aan het lezen was:

Als een schaap werd hij ter slachting geleid,
en als een lam dat stom is voor zijn scheerder
deed hij zijn mond niet open.

33 In zijn vernedering werd zijn oordeel weggenomen.
Wie zal zijn afkomst beschrijven?
Want van de aarde wordt zijn leven weggenomen.

34 De eunuch richtte zich tot Filippus: 'Mijn vraag is over wie de profeet dit zegt, over zichzelf of over iemand anders?' 35 Daarop begon Filippus te spreken en bracht hem, met dit schriftgedeelte als uitgangspunt, de goede boodschap van Jezus. 36 Toen ze hun weg vervolgden, kwamen ze bij water. De eunuch zei: 'Kijk, water! Wat is er tegen dat ik gedoopt word?' 38 Hij liet de wagen stilhouden en beiden gingen ze het water in, Filippus en de eunuch, en hij doopte hem.

39 Toen ze uit het water kwamen, nam de Geest van de Heer Filippus ineens weg. De eunuch zag hem niet meer; hij vervolgde zijn weg met vreugde. 40 Filippus bevond zich in Azotus; hij trok rond en verkondigde in alle steden de goede boodschap, tot in Caesarea toe.

Stappen om het verhaal te verkennen

1. Lees de tekst enkele keren langzaam door (in stilte of luidop).
2. Onderstreep de zinnen die je het meeste treffen.
3. Zoek een antwoord op deze vragen:
 - a. Waar speelt het verhaal zich af?
 - b. Wat is het 'startpunt' van de geloofsweg die gegaan wordt?
Bij wie ligt het initiatief?
 - c. Welke 'hulp' krijgt de Ethiopiër om tot geloof te komen?
 - d. Hoe uit zich het groeiende verlangen naar het geloof in het verhaal?
 - e. Waartoe leidt het groeiende geloof in dit verhaal?

Enkele elementen om het verhaal beter te begrijpen

- Filippus is één van de zeven eerste diakens (zie Hand 6, 5). Na de moord op Stefanus trekt hij rond om 'de Messias te verkondigen' (Hand 8, 5). Dat doet hij ook in dit verhaal.
- De Ethiopiër is een hoge ambtenaar van de koningin van Ethiopië, dat in de Bijbel bekend staat om zijn rijkdom. Maar ... hij is ook een eunuch (wordt 5 keer vermeld!). Dat betekent: hij kan geen kinderen verwekken, zijn leven is voor een stuk onvruchtbaar, zonder toekomst. Van castraten zegt de Wet van Mozes: *'Iemand die door kneuzing is ontmand of van wie het lid is afgesneden, heeft geen toegang tot de gemeente van de HEER'* (Dt 23, 2). Wanneer de profeet Jesaja echter spreekt over 'vreemdelingen' (d.w.z. niet-joden) die toch de God van Israël willen toebehoren, zegt hij: *'De vreemdeling die zich bij de HEER aansluit hoeft niet te zeggen: 'De Heer houdt mij zeker afgezonderd van zijn volk.' Ook de castraat mag niet zeggen: 'Ik ben maar een dorre boom'. Want, zo spreekt de HEER, aan de castraten die mijn sabbat onderhouden, en verkiezen wat Mij aangenaam is en vasthouden aan mijn verbond, aan hen*

geef Ik in mijn huis en binnen mijn muren een gedenksteen en een naam, die zonen en dochters te boven gaan.' (Js 56, 3-5) De Ethiopier heeft blijkbaar een pelgrimstocht naar Jeruzalem achter de rug. Dat betekent dat hij tot de groep behoort die Jesaja voor ogen had, de 'godvrezenden', de mensen die zich aangetrokken weten door de God van Israël. Gods Geest is in zijn hart dus al aan het werk. De man leest zelfs al in de Schrift, zij het zonder te verstaan.

- De geciteerde verzen uit Jesaja komen uit hoofdstuk 53, het zogenaamde 'vierde lied van de lijdende dienaar', dat een terugblik biedt op het leven van een 'dienaar' die gestorven is. Pas na de dood van de profetische gestalte beseffen zijn belagers wat de betekenis is van zijn sterven: geen verwerping door God, maar een daad van diepe solidariteit en zelfgave.
- De vraag van de Ethiopiër ('Over wie gaat het hier?') spreidt de looper uit voor Filippus: vertrekkend vanuit deze tekst van Jesaja kan hij het Evangelie van en over Jezus verkondigen. We ontmoeten hier een paradox: terwijl de dienaar en Jezus 'mond dood' zijn gemaakt, komen de mensen die over hen getuigen tot spreken.
- De verkondiging van Filippus vindt zijn weg in het hart van de Ethiopiër: zijn diepe verlangen (om erkend en aanvaard te worden als wie hij is?) vindt een antwoord in de boodschap van Jezus. Als godvrezende is hij geïnitieerd in de Schriften, hij komt tot geloof in de persoon van Jezus en is dus klaar voor de grote stap: hij mag door de doop toetreden tot de nieuwe messiaanse gemeenschap, waarin alle leden elkaars zussen en broers zijn. Hij is dus niet langer 'een dorre boom', maar hij zal nageslacht vinden in een grote familie van geloofsgenoten.
- Op het einde neemt 'de Geest van de Heer Filippus ineens weg'. Dat is beeldspraak om te zeggen dat hij zich elders geroepen weet. Ook de Ethiopiër zet zijn weg met vreugde verder (een vrucht van de Geest!), nu als een leerling van Christus.

Biddend afronden

Barmhartige God,
 wij vieren in deze paastijd de kracht van uw Liefde,
 die Gij hebt getoond in de verrijzenis van uw Zoon.
 Uw Geest heeft Hem uit het graf van de dood gewekt
 en trekt ook ons steeds weer weg uit kwaad en duisternis.
 Wij danken U voor zijn werkzame aanwezigheid in onze wereld,
 en wij bidden U:
 geef dat uw Geest van liefde
 ook vandaag het hart van mensen raakt,
 zodat ze ontvankelijk worden voor de boodschap van het Evangelie.
 Wek ook in ons hart telkens opnieuw
 vreugde om het nieuwe leven,
 leid ons op onze zoektocht naar vrede en gerechtigheid,
 beziel ons met Geestkracht
 en maak ons tot geloofwaardige getuigen van Jezus Christus,
 de Levende,
 onze Broeder en onze Heer.

Aankondiging

Het project 'Leven vanuit de doop' loopt nog een jaar verder, niet als bezinning voor iedere gedoopte, maar als kans om de bestaande doopraktijk en –pastoraal tegen het licht te houden en te vernieuwen in een missionaire zin. Vanuit CCV zal er daarom vorming aangeboden worden voor al wie daarbij betrokken is (voorgangers en catechisten): verdiepend én praktijkgericht.

Meer info op www.levenvanuitdedoop.be